

В.С. БОНДАР,
кандидат юридичних наук
(Луганський державний університет внутрішніх
справ імені Е.О. Дідоренка)

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЛОЧИНІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ключові слова: алгоритм, криміналістичний аналіз, криміналістична характеристика, інформаційне забезпечення, інтегрований банк даних, інформаційна система, спеціальні знання.

Рівень пізнавальних засобів, які пропонуються сьогодні криміналістикою та логіка їх використання в процесі розслідування злочинів явно не відповідають масштабам розповсюдження та складності механізмів вчинення злочинів, конкретних схем злочинної діяльності, котрі застосовуються в сучасних умовах з метою ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів (ст. 212 Кримінального кодексу України – далі КК); незаконного відшкодування податку на додану вартість (ПДВ) з державного бюджету (ст. ст. 190–192 КК); сприяють легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом (ст. 209 КК). Одна з основних причин цього – відсутність чітких поглядів щодо предметної сфери юридичних наук кримінально-правового циклу на аналогічні об'єкти пізнання, дієвих механізмів взаємодії на науковому та прикладному рівнях.

Розкриття даної проблеми створює основу для побудови наукової перспективи розробки відповідних криміналістичних засобів та методів правозастосовної діяльності.

Як пізнавальну технологію механізму відправлення кримінального правосуддя (за В.Г. Коломацьким, С.Н. Чуриловим та іншими вченими) пропонується використувати криміналістичний аналіз, який фактично складає основу будь-якого процесуального рішення, є передумовою і завершенням кожної слідчої дії та оперативно-розшукової діяльності. Під криміналістичним аналізом розуміється масив інформації на основі аналітичного упорядкування якої приймаються всі процесуальні рішення від порушення кримінальної справи до вирішення її по суті у вирокі суду, всі слідчі дії та оперативно-розшукові заходи [14, 24].

Загальнонаукове визначення поняття аналізу дає розуміння його як одного з методів наукового, дискурсивного пізнання об'єктивної дійсності, сутність якого полягає в поділенні складного об'єкта пізнання на вже відомі елементарні складові, судження про зв'язки та сукупності яких у відповідності з законами формальної та діалектичної логіки дозволяє за синтезуючої інтеграції інформації пізнати сутність досліджуваного об'єкта та явища.

Доказування – це специфічний процесуальний термін, який означає пізнавальну діяльність уповноваженого органу держави в сфері юрисдикції, що здійснюється у процесуальних операціях. В свою чергу, до кримінальної справи докази потрапляють в результаті збирання, перевірки та оцінки з метою встановлення обставин, що утворюють предмет доказування. Збирання доказів є діяльністю, що має пізнавально-посвідчувальний характер та базується на відображенні й перетворенні в свідомості суб'єкта пізнання інформації, відомостей, що містяться в слідах, слідових комплексах, утворених подією злочину [14, 25].

Діяльність правоохоронних органів має кримінально-правову природу, кримінально-процесуальну за формою та пізнавальною за змістом. Зважаючи на те, що лєвова частка пізнавальних технологій та методів роботи зі слідами-відображеннями розроблюється наукою криміналістикою, слугує, на думку багатьох авторів, достатньою підставою вважати криміналістичний аналіз одним зі спеціальних методів криміналістики.

Криміналістичний аналіз діяння починається зі встановлення в інформації про нього наявності ознак, котрі можуть бути оцінені як ознаки злочину.

Критеріями відбору інформації, належності її до компетенції правоохоронних органів слугує кримінально-правова кваліфікація та криміналістична характеристика злочину, котрі використовуються як модельні матриці. Механізм криміналістичного аналізу в кожному випадку, на слухну думку Р.С. Белкіна, А.В. Дулова, В.Г. Коломацького, складається з співставлення зібраної інформації з матрицею, роль якої виконує криміналістична характеристика злочину (далі – КХЗ). Під останньою В.Г. Гончаренко розуміє ідеальну модель типових зв'язків та джерел доказової інформації, що закономірно формуються, яка дозволяє прогнозувати оптимальний шлях та найбільш ефективні засоби розслідування окремих категорій злочинів [7].

Зазначена окрема теорія відображає сукупність криміналістично значущих для розслідування та попередження злочинів типових ознак, відомостей та інших рис певного виду (підвиду) злочинів. На основі аналізу типових ознак, відомостей, обставин повинні обиратися необхідні засоби – алгоритми дій слідчого на тому чи іншому етапі чи ситуації розслідування, відповідна тактика його поведінки, найбільш ефективні тактичні прийоми проведення слідчих дій, надаватися адекватна перспективно-прогностична оцінка ходу розслідування.

КХЗ не виконує можливого функціонального потенціалу (пізнавальної функції), закладеного її розробниками, на що постійно акцентується увага криміналістами (В.А. Журавлем, Є.П. Іщенко, В.С. Корноуховим, С.Ю. Косаревим, С.В. Лаврухіним, С.Н. Чуриловим та ін.) [11; 12; 13; 15; 16; 17; 26].

Причини цього, на мою думку, такі:

- відсутність дієвих механізмів взаємодії криміналістики, кримінального матеріального та кримінального процесуального права;
- обмеження сфери застосування криміналістичної характеристики злочину на теоретичному та практичному рівнях лише слідчою діяльністю;
- орієнтація функцій типової КХЗ переважно на формування типових слідчих версій (Л.Г. Відонов, О.Н. Колесниченко, О.Я. Баєв та ін.) та малопродуктивну розробку кореляційних взаємозалежностей між її елементами переважно на статистичному, а не логічному рівнях;
- ігнорування в процесі розкриття специфіки змісту елементів структури КХЗ предметно-об'єктових закономірностей криміналістичної методики (слідових комплексів та зумовлених ними пошуково-пізнавальних процесів), а переванта-

ження їх кримінологічним та соціологічним змістом.

Функціональне призначення КХЗ як теоретичної концепції та робочого інструменту, що використовується в розслідуванні, вже було предметом дослідження вчених.

Так, позиція В.В. Тіщенко ґрунтується на тому, що в першому значенні вона розглядається як наукове поняття, спрямоване на системно-структурне дослідження злочинів різних категорій та бази, котра виділяється як елемент окремої методики, обов'язкової передумови розробки рекомендацій з розкриття даних злочинів. У прикладному значенні КХЗ має слугувати однією з методичних основ діяльності з розслідування таких злочинів, сприяти її оптимізації [25, 44–45].

І.Ф. Герасимов зазначав, що КХЗ у конкретній методиці відіграє не тільки інформаційну роль, але й слугує фактичною базою для вирішення питань, що розглядаються в інших структурних елементах, зокрема: 1) відомості про способи вчинення злочинів надають можливість класифікації їх у методичних цілях та розробки окремих методик розслідування, або диференціювати методичні положення в рамках загальної методики; 2) висунення версій та планування розслідування; 3) тактики окремих слідчих дій [6, 8–10].

В.В. Радаєв вважав, що основними напрямками практичного використання криміналістичних характеристик є: 1) виявлення злочинів, висунення версій про злочинний характер тієї чи іншої події; 2) висунення версії про особу злочинця; 3) висунення версії про вчинення злочину групою осіб; 4) використання відомостей про типові місця приховання та реалізації викраденого для розшуку предметів посягання; 5) застосування даних про механізм слідоутворення для правильного визначення кола можливих джерел інформації про злочин, більш цілеспрямованої роботи з їх виявлення, для виявлення матеріальних слідів злочину в ході огляду [24, 17–19].

І.М. Лузгін виділяв евристичну та пізнавальну (сприяють пошуку слідів та розкриттю злочину); організаційно-методичну (допомагає правильно обрати методи розслідування та організувати роботу справи), а також оціночну (певною мірою допомагає правильно оцінити ознаки конкретних діянь, співставляючи їх з типовими, притаманними певній категорії злочинів). Разом із тим, автор слушно наголошував на розширенні діапазону використання положень КХЗ та важливості її для криміналістичної техніки (кримінальної реєстрації, трасології, балістики), а також криміналістичної тактики (версій, планування, тактики окремих слідчих дій), спрогнозувавши разом із І.Ф. Герасимовим наукову перспективу даної теорії [21, 27].

С.В. Лаврухін пропонує досліджувати функції КХЗ відповідно до рівнів її загальності, зокрема:

а) функції загальної КХЗ – визначення поняття та опис елементів злочинної діяльності; класифікація та пояснення закономірностей злочинної діяльності; систематизація кримінально-релевантних подій, процесів та їх зв'язків зі злочинною діяльністю; диференціація суміжних з криміналістикою наук тощо;

б) функції криміналістичних характеристик окремих категорій злочинів (родів, видів, груп) – уточнення предмета, завдань, принципів та системи криміналістичної методики; класифікація злочинів та криміналістичних методик; з'ясування змісту та співвідношення функцій криміналістичної характеристики окремих рівнів; диференціація методичних категорій;

в) функції криміналістичної характеристики конкретного злочину – індивідуалізація злочину; побудова детальної індивідуальної моделі події, що розслідується; коригування типової схеми виявлення, розкриття та попередження злочинів [17, 69–72].

В.Г. Гончаренко, В.А. Журавель, С.Ю. Косарев як напрям подальшого розвитку категорії КХЗ вбачають активізацію прогностичної функції науки криміналістики.

На моє глибоке переконання, надання «другого дихання» зазначеній окремій теорії криміналістики слід здійснювати у напрямі конкретизації її функцій з урахуванням сучасного рівня науки та трансформації спеціальних (прикладних) криміналістичних знань у нові види діяльності.

Криміналістика як прикладна наука пов'язана з відповідною галуззю соціальної практики, для оптимізації якої вона розвивається, тобто з криміналістичною практикою (діяльністю).

Неухильне ускладнення схем злочинної діяльності, процес реформування кримінального судочинства України, використання новітніх науково-технічних засобів зумовили подальшу професійну спеціалізацію суб'єктів доказування, а також суб'єктів, що залучаються у процес доказування (експертів, спеціалістів), виконанні останніми певних видів діяльності, спеціалізації їх діяльності.

Відокремленість – специфічна форма прояву процесів диференціації, котра в процесі діяльності виступає як відокремленість виконання певного комплексу завдань, певного виду діяльності.

Останніми роками відокремились та професійно сформувались обліково-реєстраційна (інформаційно-довідкова, інформаційно-аналітична) діяльність [1; 3; 28], судово-експертна, діяльність спеціаліста-криміналіста та ін. Для належного правового та організаційно-методичного забезпечення вказаних видів діяльності активно розвиваються наука судова експертологія (загальна теорія судової експертизи), міждисциплінарне вчення про інформаційне забезпечення розслідування злочинів, техніко-криміналістичне забезпечення розслідування злочинів з відповідними концепціями та поглядами вчених.

Професійна спеціалізація криміналістичної діяльності потребує оволодіння її спеціальними галузевими методами.

Ускладнення диференціації криміналістичної діяльності зумовлює потребу в посиленні інтеграційних зв'язків між її видами,

формами, а також формування належної інформаційної бази, онтологічних матриць для аналізу об'єктів пізнання, типів завдань та пізнавальних ситуацій та, відповідно, вибору необхідних засобів, їх організації, синтезування в окремі чи комплексні методи – алгоритми, програми, системи пізнавальних та здійснюючих їх логічних операцій, котрі призводять до вирішення завдання. Це пов'язано тим, що будь-яка відокремлена форма або вид криміналістичної діяльності лише складова певного процесу та може здійснюватися лише у взаємозв'язках із іншими формами. Наприклад, обов'язковою умовою успішного вирішення комплексу ідентифікаційних, діагностичних, ситуаційних завдань судової експертизи є належна її підготовка за участю спеціаліста. Інтеграційні процеси покликані забезпечити взаємодію між суб'єктами доказування, суб'єктами, які залучаються до доказування, їх інтересами, формами використання спеціальних знань, забезпечити функціонування технологічного циклу роботи зі слідами як цілісної системи.

Виникає потреба в нових концепціях організації різних видів криміналістичної діяльності, котрі могли б забезпечити взаємозв'язок між ними з урахуванням їх відмінностей за технологічними, процесуальними ознаками, виконувати по відношенню до них регулятивну функцію. Формування таких нових концепцій організації окремих видів спеціальних криміналістичних знань пов'язується з розробкою особливих правил, норм, принципів, створенням відповідних підрозділів, пізнавальних засобів (методів, алгоритмів, програм, що ведуть до вирішення завдання), котрі мають виконувати організаційно-регулятивну та управлінську функції.

В цьому напрямі ведеться дослідницька робота та сформовані «Методика експертного аналізу окремих видів злочинів» [4], «Концепція не експертної реалізації спеціальних знань» [8; 9], «Інтегративна модель застосування спеціальних криміналістичних знань у кримінальному судочинстві»

[2], спрямовані на оптимізацію використання спеціальних знань.

Як такого інтегруючий пізнавальний засіб мною пропонується використовувати КХЗ як онтологічну матрицю кримінально-правової характеристики, що забезпечить реалізацію:

у інформаційному забезпеченні розслідування злочинів:

1) створення типових алгоритмів та логічних схем аналізу в рамках інтегрованого банку даних, а також формалізації баз даних: евристичного, структурно-функціонального, комплексного багатомірного аналізу даних, методу оперативного-економічного аналізу, методу аналізу потоків подій, телефонних білінгів, формуванні матриць зв'язків тощо. Для формування моделі події необхідні відповідні константні та перемінні елементи криміналістичної характеристики окремих видів злочинів – спосіб, час, місце, обстановка; телефонні номери різних абонентів, реквізити транспортних засобів, юридичних осіб, фізичних осіб – платників податків, кредитних карток тощо. Завдяки сучасним можливостям комп'ютерних інформаційних технологій (візуального аналізу даних, мультимедійних, геоінформаційних – Data Mining, відповідних модулів автоматизованих інформаційних систем) це надасть можливість отримувати багаторівневу складну, але об'єктивну цілісну характеристику події злочину, котра дозволить враховувати взаємозв'язки, що виникають у процесі його вчинення, виявляти логічну закономірність зв'язку об'єктів з наступним поданням результатів користувачеві у вигляді електронних «досьє» на запитований об'єкт, графічних схем прямих й непрямих зв'язків об'єкта (з картографічним зображенням місць вчинення аналогічних злочинів) аналізу й вирішувати такі завдання:

- виявлення та аналіз зв'язків окремого об'єкта з урахуванням вибору критеріїв оцінки для їх наступного встановлення та обмеження глибини пошуку [3; 28];

- встановлення прямих та опосередкованих зв'язків між двома об'єктами, котрі існують у конкретному інформаційному середовищі, з відображенням усіх проміжних об'єктів, котрі складають виявлений ланцюг зв'язків з необмеженою глибиною переходів від об'єкта до об'єкта в схемі зв'язків;

- аналіз зв'язків групи об'єктів, об'єднаних між собою за певною ознакою (адреса реєстрації, відвідування, зв'язки між фізичною та юридичною особами тощо);

2) створення спеціалізованих обліків кримінальних справ по злочинах окремих категорій та використання структури КХЗ як засобу інтеграції розподілених баз даних підрозділів і установ різних відомств (Державної податкової служби, Державної митної служби, органів внутрішніх справ та ін.).

При розслідуванні злочинів загальнокримінальної спрямованості інтеграція баз даних експертної служби та департаменту інформаційних технологій МВС України містить перспективи використання в процесі інформаційного пошуку як фактографічних даних, котрі характеризують спосіб, час, місце вчинення злочину, так і відомостей, які відображають криміналістичні ознаки об'єктів (особливості зовнішньої будови слідів ніг, рук, знарядь та інструментів злому тощо) для вирішення завдань:

- виявлення групи неодноразових злочинів, ймовірно вчинених однією і тією ж особою (особами);
- встановлення та розшук осіб, що вчинили злочини;
- виявлення додаткових епізодів, що складають серію злочинів, вчинених обвинуваченим чи підозрюваним, який намагається приховати ці факти від слідства.

Прикладом використання такого підходу у розслідуванні злочинів у сфері економіки є створення на базі структури КХЗ автоматизованих інформаційно-пошукових

систем (АПС, АРМ), найбільш поширених у діяльності податкової міліції («Сумнівні юридичні адреси», «Ліквідовані підприємства з ознаками транзитності і фіктивності», «Перелік фізичних осіб, причетних до діяльності підприємств-мініматорів», «Перелік угруповань суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють послуги з мінімізації податкових платежів»; АІС «Державний реєстр фізичних осіб – платників податків»; АРМ «Митниця»; АРМ «Фіктивні суб'єкти підприємницької діяльності»; АРМ «Реєстр відкритих та закритих розрахункових рахунків»; АРМ «Реєстр втрачених та викрадених паспортів» тощо), органів внутрішніх справ (АІС «Армор», АІС «СОВА»), Державної митної служби України (Єдина автоматизована інформаційна система, АРМ «Митниця») та ін., їх перспективна інтеграція в рамках Єдиної міжвідомчої інформаційної системи правоохоронних органів України, а також здійснення постійного моніторингу (суб'єктів господарської діяльності) СГД шляхом порівняльного аналізу підприємств-посередників за певними критеріями (знов зареєстрованих; що змінили засновників і юридичні адреси; що звітують з нульовим податковим навантаженням; стосунків засновників та працівників підприємств тощо) відповідно на стадіях їх реєстрації, здійснення господарської діяльності, а також банкрутства, аналізу товарного потоку (аналіз виробничих потужностей, встановлення факту можливості/неможливості реального здійснення операцій в часі з урахуванням дійсного часу, віддаленості, розташування контрагентів один від одного, місця знаходження майна) з метою вирішення завдань:

- встановлення суб'єктів господарської діяльності, які ухиляються від сплати податків, легалізують кошти, отримані злочинним шляхом та підконтрольних ним контрагентів;
- встановлення суб'єктів господарської діяльності, які користуються послугами «конвертаційних» центрів [18; 19; 22, 299-304; 23, 223–229];

- виявлення злочинних схем ухилення від сплати податків, наприклад, шляхом встановлення фактів: а) документального оформлення руху не існуючого в заявлених об'ємах товару за необґрунтованими цінами; б) здійснення фіктивного розрахунку по схемі підконтрольних СГД у такий спосіб, що за відсутності необхідної кількості власних грошових коштів, створюється видимість розрахунку та грошові кошти не є розрахунковим інструментом за товари, а створюють видимість розрахунку; в) руху за ланцюгом підконтрольних СГД не існуючого в заявлених об'ємах товару, котрий важко ідентифікується; г) не здійснення розрахунків за товар у ланцюгу підконтрольних СГД протягом довгого періоду;
 - встановлення зв'язків між підприємствами-транзитерами та вигодонабувачем, наявність його взаємозалежних або афілійованих осіб (спільні засновники, наявність посадових осіб, які одночасно виконують функції на декількох підприємствах, адреса місцезнаходження);
- 3) створення спеціалізованих інструментів керування ризиками, пов'язаними з легалізацією злочинних доходів, шахрайствами у сфері кредитування – індикаторів для визначення підозрілих операцій, фізичних та юридичних осіб; розробки спеціальних анкет програм ідентифікації клієнтів при відкритті банківського рахунку і т.ін.

У використанні спеціальних знань:

- 1) формуванні функціональних моделей діяльності спеціаліста-криміналіста з відповідним організаційним відокремленням спеціалізованих підрозділів з техніко-криміналістичного забезпечення діяльності правоохоронних органів;
- 2) створенні пошукових моделей та алгоритмів діяльності спеціаліста-криміналіста при проведенні невербальних та невербальних слідчих дій;

3) складанні технологічних схем підготовки об'єктів для проведення судово-експертних досліджень як частин експертних технологій.

Подальша конкретизація функцій КХЗ, реалізація її інформаційного потенціалу в

юридичній практиці можлива не лише на сторінках підручників та наукових статей, а й завдяки постійному криміналістичному моніторингу, як бази розробки комплексу новітніх пізнавальних інструментів протидії злочинності в сучасних умовах.

Список літератури:

1. Бірюков В.В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів: монографія / В.В. Бірюков. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 664 с.

2. Бондар В.С. Проблеми теорії та практики застосування спеціальних криміналістичних знань у розслідуванні квартирних крадіжок: монографія / В.С. Бондар, М.Я. Сегай. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. – 280 с.

3. Буржинський В.А. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності: монографія / В.А. Буржинський, М.Г. Вербенський, В.С. Гуславський, Ю.О. Задорожній, Б.Г. Розовський. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 110 с.

4. Бычкова С.Ф. Становление и развитие науки о судебной экспертизе / С.Ф. Бычкова. – Алматы, 1994.

5. Гарисов С.М. Использование специальных познаний в судебном производстве по уголовным делам: монография / С.М. Гарисов, Е.А. Зайцева. – Волгоград: ВА МВД России, 2010. – 196 с.

6. Герасимов И.Ф. Криминалистические характеристики преступлений в структуре частных методик / И.Ф. Герасимов // Криминалистическая характеристика в методике расследования преступлений. – Свердловск: УрГУ, 1978.

7. Гончаренко В.И. Понятие криминалистической характеристики преступлений / В.И. Гончаренко, Г.А. Кушнир, В.Л. Подпалый // Криминалистика и судебная экспертиза. – К.: Вища школа, 1986. – Вып. 33.

8. Гусев А.В. Теоретические основы внеэкспертного механизма реализации специальных знаний в криминалистике / А.В. Гусев // Криміналістика ХХІ століття: мат. міжнарод. наук.-практ. конф. 25–26 листопада 2010 р. – Харків: Право, 2010.

9. Гусев А.В. Внеэкспертный механизм использования специальных знаний и его место в системе криминалистики / А.В. Гусев // Вестник криминалистики. – М.: Спарк, 2011. – Вып. 2(38).

10. Драпкин Л.Я. Предмет доказывания и криминалистические характеристики преступлений / Л.Я. Драпкин // Криминалистическая характеристика в методике расследования преступлений. – Свердловск: УрГУ, 1978.

11. Журавель В. Криміналістична характеристика злочинів: проблеми формування та застосування / В. Журавель // Вісник АПрНУ. – Харків: Право, 2008. – № 4(55).

12. Ищенко Е.П. Типовая информационная модель преступления как основа методики расследования / Е.П. Ищенко, В.Я. Колдин // Правоведение. – 2006. – № 6.

13. Колдин В.Я. Состояние и перспективы системных исследований в криминалистике / В.Я. Колдин, О.А. Крестовников // Вестник Моск. Ун-та. Серия 11. Право. – 2006. – № 6.

14. Коломацкий В.Г. Учение о криминалистическом анализе // Вестник криминалистики. – М.: Спарк, 2009. – Вып. 1 (29).

15. Корноухов В.Е. Методика расследования преступлений: теоретические основы / В.Е. Корноухов. – М.: Норма: ИНФРА-М, 2010. – 224 с.

16. *Косарев С.Ю.* О современном состоянии системы методик расследования преступлений / С.Ю. Косарев // Вестник криминалистики. – М.: Спарк, 2009. – Вып. 1(29).
17. *Лаврухин С.В.* Значение криминалистических характеристик преступлений / С.В. Лаврухин // Вестник криминалистики. – М.: Спарк, 2009. – Вып. 1(29).
18. *Лисенко В.В.* Інформаційно-довідкове забезпечення виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з несплатою податків / В.В. Лисенко // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. Спеціальний випуск № 5. – Частина 1. – 2008.
19. *Лисенко В.В.* Непрямі методи оподаткування як засіб виявлення ухилень від сплати податків, відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом / В.В. Лисенко // Збірник наукових праць Харківського Центру по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні. – Харків: Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2004. – Вип. 9.
20. *Лисенко В.В.* Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування податкових злочинів: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.09 / В.В. Лисенко. – К., 2006. – 35 с.
21. *Лузгин И.М.* Некоторые аспекты криминалистической характеристики и место в ней данных о сокрытии преступлений / И.М. Лузгин // Криминалистическая характеристика преступлений. – М., 1984.
22. *Петросян В.Г.* Проблеми створення єдиної інформаційної системи правоохоронних органів України / В.Г. Петросян // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – Луганськ, 2010. – № 1.
23. *Петросян В.Г.* Інформаційно-довідкове забезпечення виявлення діяльності суб'єктів підприємництва з ознаками фіктивності / В.Г. Петросян // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. – № 49.
24. *Радаев В.В.* Криминалистическая характеристика преступлений и ее использование в следственной практике: лекция / В.В. Радаев. – Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1987. – 24 с.
25. *Тіщенко В.В.* Корисливо-насиленницькі злочини: криміналістичний аналіз: монографія / В.В. Тіщенко. – Одеса: Юрид. література, 2002. – 360 с.
26. *Чурилов С.Н.* Криминалистическая методика расследования: проблемы, тенденции, перспективы: монографія / С.Н. Чурилов. – М.: Юстицинформ, 2011. – 128 с.
27. *Яблоков Н.П.* Криминалистика: природа, система, методологические основы / Н.П. Яблоков, А.Ю. Головин. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Норма, 2011. – 288 с.
28. *Яковец Е.Н.* Основы информационно-аналитического обеспечения оперативно-розыскной деятельности: учеб. пособие / Е.Н. Яковец. – М.: Щит-М, 2009. – 464 с.

РЕЗЮМЕ

В статье с позиций современных потребностей следственной практики конкретизированы функции криминалистической характеристики преступлений как матрицы поискового анализа и средства формирования алгоритмов субъектов криминалистической деятельности.

SUMMARY

In the article from positions of modern necessities of inquisitional practice the functions of criminalistics description of crimes as matrices of searching analysis and means of forming of algorithms of subjects of criminalistics activity are specified.

Рекомендовано кафедрою кримінального процесу та криміналістики

Подано 12.03.2012.